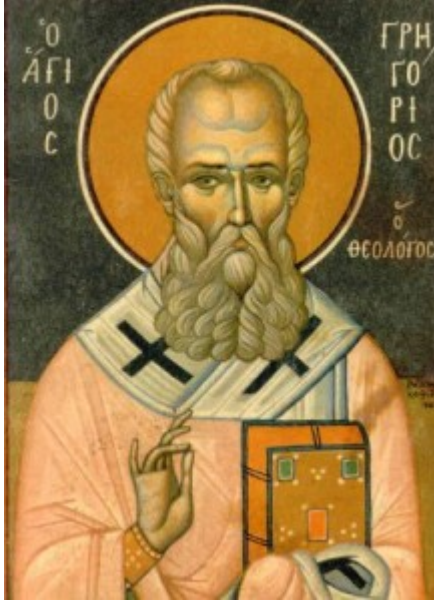

Γράφει, αλλά περιμένει τη μεγάλη του ώρα. Πεθαίνουν τ' αδέρφια του. Ο πληγωμένος Αετός. Γρηγόριος ο Θεολόγος.

[Λόγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Ορθόδοξη πίστη](#)

Από το 364 μέχρι το 370, που ο Βασίλειος έγινε μητροπολίτης

Καισαρείας, ο Γρηγόριος ανέπτυξε δράση εξαιρετική. Πέρασε ημέρες δύσκολες και ευχάριστες μαζί. Απογοητεύσεις και πνευματικές ικανοποιήσεις. Εργαζόταν κι έγραφε για τους λίγους ναζιανζηνούς.

Πάντα όμως είχε στο νου του ολόκληρη την Εκκλησία. Τα κείμενά του γράφονταν για την οικουμένη ολόκληρη. Και για την ιστορία ολόκληρη. Δεν είχε την έπαρση που δίνει στο συγγραφέα η μεγαλωσύνη του κειμένου του. Ήθελε όμως και περίμενε τα κείμενά του να διαβαστούν από ευρύτερο κοινό.

Και αυτό έγινε στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό. Οι Λόγοι του είναι ποσοτικά λιγότεροι από τα κείμενα οποιουδήποτε άλλου σπουδαίου πατέρα και διδασκάλου της Εκκλησίας. Και όμως οι Λόγοι αυτοί διαβάστηκαν περισσότερο από κάθε άλλο θεολογικό κείμενο. Και όχι μόνο αυτό.

Κανένας μεταγενέστερος θεολόγος δεν διανοείται ν' ασχοληθεί σοβαρά με τριαδολογία ή χριστολογία, χωρίς να μελετήσει προσεκτικά τα κείμενα του Γρηγορίου και να τα υιοθετήσει.

Παράλληλα ταξίδεψε πολύ σε μικρές και μεγάλες πόλεις, για να ενισχύσει τους ορθοδόξους. Κρατούσε αλληλογραφία με πολλά εκκλησιαστικά πρόσωπα και με

ανώτερους κρατικούς υπαλλήλους.

Οι τελευταίοι μπορούσε να ήταν κι εθνικοί, όπως ο Κανδιδιανός.

Από αυτούς ζητούσε να βοηθήσουν ανθρώπους της Εκκλησίας ή την ίδια την Εκκλησία.

Προπαντός ταξίδευε συχνά στην Καισάρεια. Εκεί παραστεκότανε στο Βασίλειο, που είχε βάλει σ' ενέργεια πολύπλευρο έργο. Και ο Βασίλειος αισθανόταν ιδιαίτερη ανακούφιση μόλις τον έβλεπε.

Περνούσαν ημέρες και νύχτες πνευματικής ευφροσύνης. Αυστηροί ασκητές και οι δύο, τρώγανε συνήθως μόνο χόρτα. Κοιμόντουσαν ελάχιστα και την υπόλοιπη νύχτα προσεύχονταν και συζητούσαν τα θεολογικά προβλήματα, που όλο και φούντωναν. Ο Βασίλειος μιλούσε περισσότερο.

Άλλωστε είχε ήδη δώσει το μεγάλο του θεολογικό στίγμα. Είχε γράψει το 364, στο ασκητήριο, το περίφημο έργο του «Κατά Ευνομίου». Σ' αυτό στηρίχτηκε η θεολογία των Καππαδοκών και της Εκκλησίας ολόκληρης.

Ο Βασίλειος, πιο αποφασιστικός, εκφραζότανε κι ενεργούσε πρώτος. Λες και ήξερε ότι θα πέθαινε και πρώτος, έντεκα χρόνια πριν από το Γρηγόριο, στις τελευταίες ημέρες του 378.

Σε ηλικία 49 περίπου ετών. Ο Γρηγόριος είχε μέσα του μια ανασταλτικότητα. Ήξερε να περιμένει, όταν επρόκειτο να δράσει. Δε βιαζότανε καθόλου να κάνει θεολογία. Η μεγάλη του ώρα θα ερχότανε αργότερα. Ξέσπαγε όμως με ποιήματα. Σ' αυτά φανέρωνε όλα τα σκιρτήματα της ευγενικής και πολύβαθης ψυχής του. Το ίδιο αλλά σε μικρότερο βαθμό, έκανε και με τις επιστολές του.

Πεθαίνουν τ' αδέρφια του

Η χρονιά του 368 πότισε με πολλή δοκιμασία τον Γρηγόριο. Ένεκα του Καισαρίου. Ο αγαπημένος του αδερφός είχε από το 364 γυρίσει στην Κωνσταντινούπολη. Τιμές, δόξες, χρήματα κι αξιώματα του προσφέρθηκαν άφθονα.

Μέσα τους και το αγκάθι. Όλ' αυτά γίνανε με αυτοκράτορα τον Ουάλη, έναν φοβερό διώκτη των ορθοδόξων. Τέλος πάντων, τα πράγματα πορεύονταν.

Το 368, άγνωστο πως, ο Καισάριος είχε την ευθύνη του δημοσίου ταμείου στη Νίκαια της Βιθυνίας. Τότε, καταστρεπτικός σεισμός αφάνισε την πόλη και δε θαφτήκανε λίγοι στα ερείπιά της. Σ' αυτούς που σώθηκαν και ο Καισάριος.

Μέρος των αγαθών του χάθηκε. Έμεινε όμως ακόμη στη κατοχή του τεράστια περιουσία. Υποστατικά, δούλοι, έπιπλα, χρήματα, κτήματα.... Κι ενώ γλίτωσε από το σεισμό, αρρώστησε βαριά. Στη διάρκεια της αρρώστιας μοίρασε αρκετά χρήματα και ακίνητα σε φτωχούς και δούλους του. Παράγγειλε στο Γρηγόριο πως τέλειωσε οριστικά τις κοσμικές ασχολήσεις του. Θα τ' άφηνε όλα. Θα γύριζε στη Ναζιανζό κι επιτέλους θ' αφιερωνότανε στη διακονία της Εκκλησίας.

Ο Θεός όμως είχε αλλώς αποφασίσει.

Ο Καισάριος πέθανε. Οι γονείς και ο Γρηγόριος τον θρήνησαν. Τον έθαψαν στον τάφο, που είχε ανοιχτεί για τους γονείς.

Ο Γρηγόριος του 'γραψε στίχους πολλούς. Του εκφώνησε κι επιτάφιο λόγο, γεμάτο αγάπη, θλίψη αλλά και υπερηφάνεια για τον μικρότερο και πολυδοξασμένο αδερφό. Έτσι ο Καισάριος από τ' ανάκτορα και την εξουσία, στο χώμα με φτωχικό σάβανο που κι αυτό θα λιώσει!

Η θλίψη και η δοκιμασία όμως του Γρηγορίου δεν τέλειωσαν εδώ. Πήρανε τον ανήφορο, διότι τώρα έπρεπε να φροντίσει και τα πολλά περιουσιακά στοιχεία του Καισάριου, που πέθανε ανύπαντρος. Δούλοι, γείτονες και άρπαγες, πέσανε σε χτήματα, ζώα, έπιπλα και ακριβό ρουχισμό. Ο Γρηγόριος έβλεπε και δεν πίστευε στα μάτια του.

Οι άνθρωποι αυτοί πρωτύτερα τον σέβονταν και τον τιμούσαν. Τώρα τον κοιτάζανε με άγριο μάτι. Τον ποδοπατούσανε να περάσουν. Να κλέψουν ν' απαιτήσουν, να καταστρέψουν. Μία σύγκρουση χωρίς προηγούμενο. Και ήταν υποχρεωμένος να επιβάλει τάξη και δίκαιο ο πιο ακτάλληλος για τέτοια άνθρωπος, ο Γρηγόριος.

Πήγε στη Νίκαια. Κι αντί να συμμαζέψει την κατάσταση, μάζεψε πικρία, προσβολές κι απογοητεύσεις. Σε τέτοιες στιγμές επιθύμησε βαθύτερα το μεγαλείο του αναχωρητή. Καταριότανε τις κοσμικές φροντίδες. Ζητούσε ευκαιρία να μείνει μόνος με το Θεό. Να είναι πάντα με το Θεό η ψυχή του. Νόμιζε ότι δε θα ξαναβρεί ποτέ τη γαλήνη... Ήλπιζε όμως ότι όταν οι γέροι γονείς κλείσουν τα μάτια, εκείνος θα φύγει να μονάσει. Αλλά...

Τέλοσπάντων, έκανε ο,τι έκανε στη Νίκαια και γύρισε στη Ναζιανζό, να παρηγορηθεί στο αγαπημένο οικείο περιβάλλον του. Αλλά δεν πέρασαν ένα η δύο χρόνια κι εφασε νέος θάνατος. Η αδελφή του Γοργονία.

Τη θρήνησε, την έκλαψε. Της αφιέρωσε πολλούς στίχους κι ένα επιτάφιο Λόγο. Η

Γοργονία λίγο μεγαλύτερή του στα χρόνια, ζούσε με παιδιά κι εγγόνια στη Λυκαονία, μάλλον στο Ικόνιο, παντρεμένη με τον Αλυπιανό. Ήτανε πλούσια, ευγενική και βοηθούσε τους πτωχούς και τους ναούς. Νήστευε, προσευχότανε πολύ, είχε δάκρυα μετανοίας. Με λίγα λόγια ήτανε πρότυπο χριστιανικής γυναίκας, πού πέθανε προσφέροντας ψαλμικούς στίχους.

Ο πληγωμένος Αετός (Γρηγόριος ο Θεολόγος)

(αφηγηματική Βιογραφία)σελ.80-83

Στυλιανού Γ. Παπαδοπούλου Καθηγήτη Πανεπιστημίου Έκδοση Δ΄- Αποστολική διακονία

Πηγή: churchofcyprus.org.cy